

مر کز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

به نام خدا

با توجه به این نکته که نرم افزار اتوکد یکی از قدرتمندترین برنامههای کامپیوتری در زمینه ترسیم نقشههای دوبعدی میباشد و امکان تعریف تمامی فرامین در یک جزوه نمیباشد و از طرفی حجم جزوه افزایش میابد و خواننده جزوه معمولا زمان زیادی ندارد و نیاز به چکیده مطالب دارد و از طرفی در کلاس زمانی جهت نوشتن مطالب صرف میشود بنابراین جزوه فوق با توجه به نیاز دانشجویان در کلاس تالیف شده است و نیاز مند این است که دانشجو در کلاس حضور داشته باشد و از جزوه فوق بعد از تدریس مطالب در صورت لزوم استفاده شود.

در آخر از دانشجویان محترم تقاضا میشود تا با ارایه نظرات و پیشنهادات خود درباره این جزوه برای بالا بردن کیفیت آموزشی و بهرهبرداری هر چه بیشتر دانشجویان در دورههای بعدی ما را یاری نمایند.

J.asas54@gmail.com

با تشکر جعفر عسس ویرایش۳

۱	نمایClassic برنامه
۲	نمای جدید (Drafting) برنامه
۳	دستگاههای مختصات
۳	دستگاه مختصات دکارتی مطلق :
٣	دستگاه مختصات دکارتی نسبی :
۳	دستگاهمختصات قطبی:
۴	Startup
۴	
۵	Start from Scratch
۵	Use a Template
Ŷ	Use a Wizard
v	Quick Setup/ Units
v	Area
۸	Advanced Setup/ Units
۸	Angle
٩	Angle Measure
۹	Angle Direction
۱۰	Area
۱۰	Units
11	Draw
۱۲	Modify
١٢	Standard
۱۲	Layer
17	Properties
۱۳	Limits
14	Draw\ Line
	Ø
1۴	Draw\Circle

14	روش ا:Center/Radius
۱۵	روش۲: 3P
۱۵	روش :2P۳
١۶	روش ۴: TTR
۱۶	Modfiy\Erase
١٧	روشهای انتخاب موضوع :
۱۹	دستورات كمكىOsnap (Object Snap)
۲.	Draw/ARC
۲۱	روش ۱: ترسيم كمان بااستفاده ازسه نقطهٔ Start, Center, End .
77	روش ۲: ترسيم كمان بااستفاده ازسه نقطهٔStart, End, Radius
۲۳	روش ۳: ترسيم كمان بااستفاده ازسه نقطهٔCenter, Start, End
74	Modify/Copy
۲۵	Modify/Move
۲۶	View/ZOOM
۲۶	Realtime Realtime
۲۶	Previous
۲۶	:Window
۲۷	:Dynamic 🔍
۲۷	Scale
۲۷	
۲۸	Zoom in
۲۸	Zoom out

۲۸	All 🕲
۲۸	Extents
۲۸	Object
۲۹	Draw/Polygon
۲۹	روش Edge:۱
۳	روش۲:ترسیم چندضلعی بوسیلهٔدایره
۳۱	Modify/OFFSET
۳۲	Draw/Ellipse
۳۴	Modify/Tirm
۳۶	
۳۷	Modify/Chamfer
٣٧	روش۱: Distance
۳۹	Modify/Mirror
۴۰	Draw/Point
۴۱	Modify/Scale
۴۲	Refrance
۴۲	Modify/Rotate
۴۳	Modify/Array
۴۴	روش ۱: Arrayبه صورت مدور(Polar)
۴۶	روش ۲: Arrayبه صورت ماتریسی(Rectangular)

49	روش Path:۲
۵۲	Format/Layer
۵۶	Dimension (اندازه گذاری)
۵۶	
۵٨	Lines
۶.	Symbol and Arrow
۶٣	
90	Fit
٧٠	Primery Units
۷١	
۷۳	
۷۴	دستوراتDimension
۷۴	Linear
۷۶	Aligned
۷۶	Ordinate
۷۷	Radiuse
۷۷	Diameter
Υ٨	Angular
۷۸	Qdim
۲۹	Base Line
۲٩	Continue
٨٠	Leader
٨١	
٨١	
٨١	

۸۲	
۸۳	
۸۳	Jogged
٨۴	
۸۵	
٨۶	Inspection
۸۷	Jogged Linera
۸۸	Hatch
٩٠	
٩٢	Gradient
۹۳	

اتوکد یکی از برنامه های قوی جهت ترسیم نقشه های مختلف میباشد ،که بر اساس دستگاه مختصات ترسیماتش را انجام میدهد و به همین علت در این برنامه چند دستگاه قرار داده شده است که در زیر بهشرح آنها می پردازیم.

نمای Classic برنامه

Drawing Minimize, Maximize, and Close buttons

Command line

نمای جدید (Drafting) برنامه

دستگاههای مختصات

ترسیمات را میتوان با یکی از دستگاههای مختصات زیر انجام داد:

دستگاه مختصات دکارتی مطلق:

مختصات هر نقطه را باید از نقطه ۰,۰ تعیین کرد،در این برنامه دستگاه مطلق به صورت پیش فرض فعال میباشد که معمولا مبدا آن در قسمت سمت چپ پایین صفحه تعریف شده است. (پارامترهای این دستگاه x,y می باشند).

دستگاه مختصات دکارتی نسبی:

مختصات هر نقطه نسبت به نقطهٔ قبلی سنجیده می شود، برای فعال نمودن این دستگاه کافیست علامت @ (shift+2) را قبل از معرفی مختصات نقطه وارد نماییم، (پارامترهای این دستگاه x,y می باشند).

دستگاه مختصات قطبی:

در این دستگاه مختصات نقاط را با وارد نمودن اندازهٔ طول و زاویه نسبت به افق تعیین می کنیم، برای فعال نمودن این دستگاه کافیست بین پارامترهای x,y که علامت (,) قرار می دادیم از علامت زاویه (>) استفاده نماییم ، (پارامترهای این دستگاه>θL می باشند). این دستگاه نیز مانند دستگاه دکارتی می تواند مطلق یا نسبی باشد.

Startup

برای تعریف پارامترهای برنامه از جمله واحد کاری و اندازه صفحه ترسیم میتوان از پنجره Startup برنامه استفاده نمود برای این منظور میتوان جلوی Command متنStartup را تاپ نموده و مقدار ۱ را وارد کرد. از این پس هنگام وار د شدن به بر نامه و یا تعریف کردن فایل جدید این پنجره باز خواهد شد.

Open a Drawing

از این قسمت میتوان به آخرین فایلهای ذخیره شده دسترسی داشت و به راحتی آنها را Open نمود.

Startup	X
	Dpen a Drawing
Select a File:	
File	Path
11.dwg	C:\Users\administrator\Doct
•	Browse
Size:	34KB (34,841 bytes)
Last Modified:	Wednesday, July 18, 2012 12:52:22 PM
	OK Cancel

Start from Scratch

از این قسمت می توان دو محدوده استاندارد بر اساس واحدهای (Metric(420*297) یا (Imperial (12*9 انتخاب نمود.

Use a Template

از این قسمت میتوان از Templateهای آماده برنامه که بر اساس استانداردهای نقشه کشی تعریف شدهاند استفاده نمود یا از

Templateهای تعریف شده توسط User استفاده نمود.

Use a Wizard

از این قسمت میتوان تنظیمات اولیه برنامه مانند واحدها و محدوده و . . . که در زیر آمدهرا تعریف نمود.

در این قسمت دو گزینه قرار دارد Quick Setup و Advanced Setup

از Quick Setup برای تعریف نمودن واحد طول و محدوده کار استفاده می شود.

از Advanced Setup علاوه بر تعریف دو پارامتر قبلی پارامترهای دیگری مانند واحد زاویه و جهت آن و . . . که در زیر به آنها اشاره

شده را ميتوان تنظيم نمود.

Quick Setup/Units

0.1101	
QuickSetup Units Area	Select the unit of measurement. Decimal Crimering Architectural Fractional Scientific
	< Back Next > Cancel

تعريف واحد طول در برنامه كه معمولا اين واحد را Decimal انتخاب مينماييم.

Area

در این قسمت میتوان محدوده کاری یا همان Limits را تعریف نمود.

QuickSetup	X
Units 🕨 Area	Enter the area you want to represent using full scale units. Example: to draw in an area 12 x 9 meters, enter 12 under Width and 9 under Length.
	Width:
	12.0000
	9.0000 Length:
	9.0000
	12.0000
	< Back Finish Cancel

Advanced Setup/Units

مانند Quick Setup واحد طول را تعريف مينماييم و علاوه بر آن ميتوان در قسمت Precision تعداد دقت اعشار را در اين واحد

تعريف نمود.

Advanced Setup		EX I
 Units Angle Angle Measure Angle Direction Area 	Select the unit of measurement.	
	Precision: 0.0000 Back Next > C	ancel

Angle

در این قسمت می توان واحد زاویه را تعریف نمود که معمولا Decimal Degrees تعریف می نماییم و در قسمت Precision تعداد دقت

Adv	anced Setup		23
•	Units Angle Angle Measure Angle Direction Area	Select the angle of measurement and the precision for angles. Decimal Degrees Deg/Min/Sec Grads Radians Surveyor	
		Precision: 0 < Back Next >	Cancel

اعشار در این واحد را تعریف مینماییم.

Angle Measure

dvanced Setup	<u> </u>
Units	Select the direction for angle measurement
Angle Angle Measure	East N North 90
Angle Direction	© West W 180 → E 0
Area	© South © Other S
	< Back Next >

در این قسمت میتوان محل زاویه صفر دایره مثلثاتی را تعریف نمود.

Angle Direction

در این قسمت میتوان جهت مثبت دایره مثلثاتی را موافق یا مخالف جهت عقربههای ساعت تعریف نمود.

Advanced Setup	83
Units Angle Angle Measure Angle Direction Area	 Select the orientation for angle measurement. Counter-Clockwise Clockwise W S
	<pre> < Back Next > Cancel</pre>

Area

```
در این قسمت میتوان محدوده کار را تعریف نمود.
```

Advanced Setup		23
Units Angle	Enter the area you want to represent using full scale units. Example: to draw in an area 12 x 9 meters, enter 12 under Width and 9 under Length.	
Angle Measure	Width:	
Angle Direction	12.0000	
▶ Area	9,0000	
	12.0000	
	< Back Finish	Cancel

Units

جهت تعريف واحد ترسيمي بايد un را در Command تايپ نموده و در پنجره باز شده واحدهاي مورد نظر را تعريف نمود.

A Drawing Units	8
Length Type: Decimal ▼ Precision: 0.0000 ▼	Angle Type: Decimal Degrees ▼ Precisio <u>n</u> : 0 ▼
Insertion scale Units to scale inserted content: Inches Sample Output 1.5000,2.0039,0.0000 3.0000<45,0.0000	
Lighting Units for specifying the intensity of International	of lighting:
OK Cancel	Direction <u>H</u> elp

مر کز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

برنامه اتوکد مانند برنامه های دیگر ویندوز دارای جعبهابزارها (Toolbarها) و منوهایی می باشد که دســتورات ایــن برنامه به صورت تفکیک شده در آنها قرار دارند، که می توان دستورات را از هر یک از آنها اجرا نمود. مهم ترین جعبه ابزارهــا در برنامه به شرح زیر میباشد.

کم نکته: برای مشاهده جعبه ابزارها باید محیط برنامه را در حالت Classic قرار داد.

برای این منظور می توان در پایین صفحه بر روی شکل چرخ دنده کلیک نموده سپس گزینه Autocad Classic را انتخاب

نمود.

و یا از قسمت بالای برنامه گزینه Autocad Classic را انتخاب نمود.

-	🗋 🗁	8 🗟	🖻 - 🖨 h	• 🖒 •	💮 Drafting & Annotation	
	Home	Insert	Annotate	Layout	Drafting & Annotation	0
~	5	$\bigcirc$		+‡+ Mo	3D Basics	ž
~	~	$\odot$	(D .		3D Modeling	Insa
Line	Polyline	Circle	Arc		AutoCAD Classic	
		_	*		Save Current As	V .X
Draw 👻 Workspa					Workspace Settings	
[—][Top	o][2D Wire	frame]			Customize	

Draw

دستورات پایه ترسیمی دوبعدی در این جعبه ابزار وجود دارد.

।୵୵ୣୣୣ୰ୣ୰ୖ୰ୖଡ଼ୖୄୖୠୖ୵ଡ଼୕ୣ୵ୠୖଢ଼・फ़ॕऻक़ॕ॒॒ोॼୖ୷ୡୢୖୖୢୖ୶

Modify

ابزارهای ویرایشی دوبعدی و عمومی در این جعبه ابزار قرار دارد.

1 🖉 😚 🛝 🕰	₽ 💠 🔿	] [] -/	-/ 📫 📫 +	- 41 41	∾ @ ×
	+∲+ Move ୖୖୖୖୖୖୖ Copy [] Stretch	 Contraction Contrac	-/ • 🖌		

Standard

در این جعبه ابزار , ابزارهای عمومی از مجموعههای دیگر مانند File,Edit,Viewو ... قرار دارند

Layer

از این جعبه ابزار برای تفکیک قسمتهای مختلف ترسیم و تعریف رنگ , ضخامت , نوع خط و کنترل قسمتهای تفکیک شده استفاده

مىشود

Properties

در این جعبه ابزار میتوان خصوصیات لایه فعال و موضوعات را مشاهده نمود و آنها را تغییر داد.

مرکز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

ByLayer	 ByLayer	•][	— ByLayer	▼ ByColor	- x
	Pul aver		-		
		Ryl aver	•		
	·····	ByLayer	•		
	Propertie	s v	ы		

کے نکتہ: برای اجرای دستورات علاوہ بر راھھای ذکر شدہ می توان نام دستور یا حرفی از دستور را که د راین جزوہ زیر آن خط کشیدہ شدہ جلوی :Command تایپ نمود.

[Command: _close [Command: '_quickcalc	A
Command :	

نوار وضعیت برنامه نمایشدهنده مختصات مکاننما در فضای مدل و فعال با غیر فعال کننده یک سری پارامترها در برنامه میباشد

20.7839, 1.3441 , 0.0000	╘┙╄ <u>╝</u> Щ <u>└</u> ┍╏ <mark>┚∠</mark> ┟╄┼ <u>║</u> ┇╘╊	MODEL 🖳 🖳 🙏 🛝 🛝 🕼 🗗 🏳 🖉 🗖 🗖

Limits

از این دستور به منظور تعیین محدودهٔ ترسیم استفاده مینماییم.

مراحل:

اجرای دستور

Command: limits

Reset Model space limits:

تعيين گوشهٔ پايين سمت راست محدوده ترسيم كه معمولا روى نقطهٔ 0,0 دستگاه مختصات تعريف مى نماييم.

Specify lower left corner or [ON/OFF] <0.0000,0.0000>:

تعیین گوشهٔ دیگر محدوده ترسیم که ابعاد داده شده، Size محدوده ترسیم را مشخص می نماید. (ابعاد کاغـذ A4 برابـر 297,210mm

مىباشد.)

Specify upper right corner <297.0000,210.0000>: 297,210

کھ نکتہ: بعد از تعریف نمودن سایز صفحه دستور زیر را اجرا میکنیم.این عمل باعث نمایش محدودہ تعریـف شـدہ در تمـام

صفحه میشود.

Command: z ZOOM

Specify corner of window, enter a scale factor (nX or nXP), or [All/Center/Dynamic/Extents/Previous/Scale/Window/Object] <real time>:a

Draw\ Line

برای ترسیم خط از دستور Line در جعبه ابزار یا منوی Draw استفاده میکنیم.

یا جلوی :Command از حرف l، سپس اینتر استفاده می نماییم.

▮!!♪♪♪♀₽!♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥

مراحل:

۱ - مختصات نقطهٔ ابتدای خط را (در قالب یکی از دستگاههای ذکر شده) در مقابل :First Point وارد میکنیم.

۲ - مختصات نقطهٔ انتهای خط را در مقابل :Next Point وارد میکنیم.

Command: line

Specify first point:

Specify next point or [Undo]:

Specify next point or [Undo]:

Specify next point or [Close/Undo]:

Draw\Circle

برای رسم دایره از دستور Circle در جعبه ابزاریا منوی Draw استفاده مینماییم. راه دیگر اجرای این دستور تایپ Circleیا تایپ حرف C جلوی سطر :Command میباشد.

ترسیم دایره با استفاده از ۴ روش زیر امکان پذیر می باشد.

روش ا:Center/Radius

استفاده از مرکز و مقدار شعاع دایره ، این روش بصورت پیش فرض فعال می باشد.

مراحل:

Specify first point on circle:

Specify center point for circle or [3P/2P/Ttr (tan tan radius)]: 3p

Specify second point on circle:

Specify third point on circle:

Command: Circle

Specify center point for circle or [3P/2P/Ttr (tan tanradius): معرفی مقدار شعاع یا قطر دایره (برای معرفی مقدار قطر به جای شعاع در همین مرحله حرف D را انتخاب کرده سپس Enter مینماییم و بعد مقدار قطر را معرفی می نماییم.)

Specify radius of circle or [Diameter] <8.6450>:

مرکز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

Command: circle

ترسیم دایره با داشتن سه نقطه روی محیط دایره

مراحل:

اجرای دستور

روش۲: 3P

انتخاب 3P سيس Enter

معرفي نقطهٔ اول روى محيط دايره به طور دقيق

معرفي نقطهٔ دوم روى محيط دايره به طور دقيق

معرفي نقطهٔ سوم روى محيط دايره به طور دقيق

روش :2P۳

ترسیم دایره با داشتن دو نقطه (نقطه ابتدا و نقطه انتهای یک قطر)

مراحل:

اجرای دستور

اجرای دستور

معرفى تقطه مركز دايره

انتخاب 2p

Command: CIRCLE

Specify center point for circle or [3P/2P/Ttr (tan tan radius): 2p

معرفى مختصات نقطه ابتداى قطر

معرفى مختصات نقطهانتهاى قطر

Specify first end point of circle's diameter:

Specify second end point of circle's diameter:

روش ۴: TTR

انتخاب حرف T

ترسیم دایره با داشتن دو نقطهٔ مماس بر روی دو موضوع و شعاع مشخص از دایره

	R	
مراحل:		
اجرای دستور	Tan1	Tan2

Command:CIRCLE

Specify center point for circle or [3P/2P/Ttr (tan tan radius)]: T

معرفی محدودهٔ مماس اول با mouse(کلیک روی موضوع اول)

Specify point on object for first tangent of circle:

معرفی محدودهٔ مماس دوم با mouse (کلیک روی موضوع دوم)

Specify point on object for second tangent of circle:

معرفي مقدار شعاع دايره

Specify radius of circle <37.6864>: 10

Modfiy\Erase

برای حذف یک موضوع یا موضوعات انتخابی از دستور Erase استفاده می کنیم. با استفاده از منو یا جعبه ابزار Modify می توان به این دستور دسترسی پیدا نمود یا جلوی خط فرمان (:Command) حرف E را وارد و سپس اینتر نمود.

مراحل:

اجرای دستور

Command:Erase

انتخاب موضوع يا موضوعات مورد نظر وEnter

Select objects: 1 found Select objects:

روشهای انتخاب موضوع:

این روشها در جلوی :Select Object مورد استفاده قرار می گیرد، که مهمترین آنها عبارتند از:

 ۱. □Pick box اجرای دستور مربع کوچکی نمودار می گردد. این گزینه بصورت پیش فرض فعال میباشد و برای انتخاب موضوع توسط این روش کافیست مربع کوچک انتخاب را بر روی موضوع مورد نظر قرار داده و توسط کلید سمت چپ ماوس کلیک نماییم.

۲- Window: پنجرهای که از سمت چپ به راست باز می شود و موضوعاتی را که به طور کامل در آن قرار می گیرد را انتخاب می نماید، برای باز نمودن این پنجره کافیست در قسمت خالی صفحه کلیک نماییم.

window selection

:Crossing -٣

Cros: پنجرهای که از سمت راست به چپ باز می شود و اگر موضوعی با آن تداخل داشته باشد انتخاب می شود،

برای باز نمودن این پنجره کافیست در قسمت خالی صفحه کلیک نماییم.

4- Last : آخرین موضوع ترسیم شده را به حالت انتخاب در می آورد.

۵- All: همهٔ موضوعاترا انتخاب می نماید.

Remove : (حذف کردن)خارج کردن موضوعات انتخاب شده از حالت انتخاب که همهٔروشهای بالا در مقابل آناستفاده می شود. برای استفاده از این روش کافیست جلوی خط فرمان :Select object حرف R را تایپ نموده سپس موضوعی را که قرار است از حالت انتخاب خارج شود را انتخاب می نماییم

Select object: R Remove object:

ADD : برای برگشتن به حالت انتخاب از این گزینه استفاده می نماییم.

Remove object:A Select object :

گزینه های دیگر انتخاب در زیر آورده شده اند که توضیح مهمترین آنها بیان گردید.

Window/Last/Crossing/BOX/ALL/Fence/WPolygon/CPolygon/Group/Add/Remove/Multiple/Previous /Undo/AUto/Single

دستورات کمکی(Object Snap) دستورات کمکی

این دستورات در جعبه ابزار Standard به صورت یک منوی بازشو و در جعبه ابزاری به نام Object Snap قرار دارد.

کر نکته: از این دستورات فقط در زمان در خواست نقطه استفاده می شود.

کر نکته: این دستورات که دستورات کمکی نامیده می شوند برای انتخاب مختصات نقاط موجود بر روی موضـوعات اســتفاده می شوند که مهمترین آنها عبار تند از:

■END Point: مختصات نقطهٔ انتهایی خط یا کمان را انتخاب می نماید.

مختصات نقطهٔ وسط خط یا کمان را انتخاب می نماید. MID Pointriangle

CENter PointO:مختصات نقطهٔ مرکزی دایره یا کمان را انتخاب می نماید.

◊QUAderant: مختصات نقاط چهارگانهٔ دایره یا کمان را انتخاب می نماید.

×INTersection:مختصات نقطهٔ برخورد دو موضوع را انتخاب مي نمايد.

TANgentO.مختصات نقطهٔ مماس با دایره یا کمان (منحنی) را انتخاب می نماید.

⊥PERpendicular:مختصات نقطهٔ عمود بر موضوع را در انتخاب می نماید..

NEArest : مختصات نزدیکترین نقطه به مکان نما را انتخاب می نماید.

Node : توسط این دستور می توان مختصات نقاط ترسیمی توسط فرمان Pointرا انتخاب نمود.

کھ نکته: برای فعال کردن یک یا چند دستور کمکی در حافظهٔ سیستم از دستور Osnap استفاده میکنیم.که در این حالت پنجره ای باز می گردد، در این پنجره،اگر مقابل هر یک از این دستورات تیک قرار دهیم آن دستور به حالت فعال در می آید. این پنجره توسط کلید F3 فعالوغیرفعال می گردد و اگر هیچ گزینهای انتخاب نشده باشد پنجره را باز می نماید.

Drafting Settings			X
Snap and Grid Polar Tracking	Object Snap	3D Object Snap	Dynamic Input Quic 4 >
🕼 Object Snap On (F3)		V Object Snap 1	Tracking On (F11)
Object Snap modes			
Endpoint	5	Insertion	Select All
🛆 🔲 Midpoint	Ŀ	Perpendicular	Clear All
🔿 🔽 Center	ਰ	Tangent	
🔯 🔲 Node	X	Nearest	
🔷 📃 Quadrant	$\boxtimes$	Apparent inter	section
X 🛛 Intersection	11	Parallel	
🔽 Extension			
To track from an command. A trac To stop tracking,	Osnap point, pa king vector ap pause over the	ause over the point pears when you mo point again.	t while in a ove the cursor.
Options		ок	Cancel Help

Draw/ARC

برای ترسیم کمان از دستور ARC استفاده میکنیم. کمان رامی توان با استفاده از سه پارامتر ترسیم نمود. برای این منظور میتوان هر یک از پارامترهای مرکز، شعاع، طول وتر، مماس از نقطه شروع، نقطهٔ ابتدا و نقطهٔ پایان کمان را بکار برد. این دستور در منو و جعبه ابزار Draw قرار دارد.

start (1), center (2), end (3)

center (1), start (2), end (3)

مراحل:

اجرای دستور

Command: Arc

معرفی نقطهٔ شروع کمان بوسیلهٔ ماوس یا دادن مختصات

Specify start point of arc or [Center]:

معرفي مركز كمان

Specify second point of arc or [Center/End]: C

Specify center point of arc:

معرفي نقطهٔ پايان كمان (در اين مرحله بجاي End مي توان از Angel زاويهٔ كمان يا Lenght طول وتر استفاده نمود.)

Specify end point of arc or [Angle/chord Lengt]:

روش ۲: ترسیم کمان با استفاده از سه نقطهٔ Start, End, Radius

start, end, radius 🖇

مراحل:

اجرای دستور

Command: arc

معرفي نقطة شروع كمان

معرفي نقطة پايان كمان

Specify start point of arc or [Center]:

Specify second point of arc or [Center/End]:E Specify end point of arc :

مر کز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

تعیین اندازهٔ شعاع کمان (در این مرحله می توان بجای Radius از Direction(جهت مماس ازابتدای کمان) ویا Angel(زاویهٔ کمان) را

تعيين نمود.)

Specify center point of arc or [Angle/Direction/Radius]: R Specify radius of arc:

center (1), start (2), end (3)

روش ۳: ترسیم کمان با استفاده از سه نقطهٔ Center, Start, End

مراحل:

اجرای دستور

معرفی مرکز کمان

Command: arc

Specify start point of arc or [Center]:C Specify center point of arc:

معرفي نقطة شروع كمان

Specify start point of arc:

معرفی نقطهٔ پایان کمان {در این مرحله بجای نقطه End میتوان از Lenght (طول وتر) یا از Angel (زاویهٔ کمان) استفاده کرد.} Specify end point of arc or [Angle/chord Length]:

Specify second point or [Exit/Undo] <Exit>:

Modify/Move

برای جابجا کردن موضوعات انتخابی از نقطه ای به نقطه ای دیگر از این دستور استفاده مینماییم. این دستور در جعبه ابزار و منوی Modify قرار دارد.

مراحل:

اجرای دستور

Command: Move

انتخاب موضوع

Enter Select objects: 1 found

Select objects:

تعيين مقدار جابجايي موضوع، براي اين كار ابتدا مختصات نقطهٔ اول را انتخاب مي نماييم.

Specify base point or displacement:

مختصات نقطهٔ دوم را نسبت به نقطه اول وارد مینماییم .

Specify second point of displacement or:

View/ZOOM

برای بزرگ نمایی یا کوچک نمایی مجازی صفحه از این دستور استفاده میکنیم، که در منوی View قرار دارد و در جعبه ابزار Standard به صورت یک منوی بازشو قرار دارد وبه صورت مستقل نیز دارای جعبه ابزاری به نام Zoom می باشد، این دستور دارای گزینه های مختلفی است که عبارتند از:

Command: z ZOOM

Specify corner of window, enter a scale factor (nX or nXP), or

[All/Center/Dynamic/Extents/Previous/Scale/Window/Object] <real time>:

Press ESC or ENTER to exit, or right-click to display shortcut menu.

Q± :Realtime

برای فعال کردن این گزینه می توان بعد از اجرای دستور اینتر نمود، با استفاده از این گزینه نشانگر تبدیل به یک ذرهبین میشود ابتدا در داخل صفحه کلیک می کنیم و با درگ کردن به سمت بالا و پایین، صفحه بزرگ و کوچک می شود.

$|\mathfrak{Q}|$ Previous

بازگشت به حالت قبلی صفحه نمایش.

after ZOOM Previous

> Q :Window

یک پنجره باز مینماید و تنها موضوعاتی که داخل آن قرار می گیرند را بزرگ مینماید, این گزینه به صورت پیشفرض فعال میباشد.

:Dynamic 🔍

با انتخاب این گزینه سه مستطیل روی صفحه ظاهر میشود، مستطیل آبی رنگ محدوده Limits یا همان محدودهٔ کاغذ را نمایش میدهد، مستطیل سبز صفحهنمایش قبلی را نمایش میدهد و مستطیل سفید رنگ صفحهنمایش جدید را نمایش میدهد که با حرکت و کلیک ماوس میتوان آنرا جابجاوتغییر اندازه داد.

محدوده نمایش را با ضریب مقیاس بزرگ یاکوچک می نماید.

نقطه انتخابی را در مرکز صفحه قرار میدهد، عددی نیز به صورت پیشفرض فعال میباشد کهاگر عددی بیشتر ازمقدار پیش فرض وارد نماییم کوچک نمایی و اگر عددی کمتر ازمقدار پیش فرض وارد نماییم بزرگ نمایی نیز صورت می گیرد. Specify center point: Specify a point (1) Enter magnification or height <*current>: Enter a value or press* ENTER

before ZOOM Center

after ZOOM Center, magnification increased

:Zoom in

بزرگ نمایی به مقدار دو برابر.

کوچک نمایی به مقدار نیم برابر.

zoomed out

zoomed in

:All

همهٔ موضوعات داخل و خارج از Limits را نمایش میدهد.

موضوعات را به بزرگترین اندارهٔ ممکن نمایش میدهد.

before ZOON Extents

after 200M Extents

:Object

انتخاب موضعی که میخواهیم به بزرگترین اندازه ممکن نمایش داده شود. (مشابه مورد قبل اما برای موضوع انتخابی میباشد)
Draw/Polygon

برای ترسیم چند ضلعیهای منتظم از دستور Polygon استفاده میکنیم این دستور در منو و جعبه ابزار Draw قرار دارد.چند

ضلعی را می توان به دو روش زیر ترسیم نمود.

روشEdge:۱

ترسيم چند ضلعى بوسيلهٔ طول لبه چندضلعى

برای استفاده از این دستور این روش باید تعداد اظلاع و طول یک ضلع را داشته باشیم.

مراحل:

اجرای دستور

معرفي تعداد اظلاع

انتخاب حرف E

تعیین ابتدای یک ضلع

تعيين انتهاى همان ضلع

Command: POLYGON

Enter number of sides <6>:

Specify center of polygon or [Edge]: E

Specify first endpoint of edge :

Specify second endpoint of edge:

روش۲:ترسیم چند ضلعی بوسیلهٔ دایره

در این روش چندضلعی داخل یا خارج دایره قرار می گیرد. این روش بصورت پیش فرض فعال میباشد.

مراحل:

اجرای دستور

Command: Polygon

معرفي تعداد اظلاع

Enter number of sides <4>: 6

معرفی مرکزچندضلعی(مرکزدایره) سپس انتخاب I یا C

Specify center of polygon or [Edge]:

Enter an option [Inscribed in circle/Circumscribed about circle] <I>:

الف- انتخاب حرف I برای ترسیم چند ضلعی که نسبت به دایره محاطی است.(چند ضلعی داخل دایره قرار می گیرد). ب- انتخاب حرف C برای ترسیم چند ضلعی که نسبت به دایره محیطی است. (چند ضلعی خارج دایره قرار می گیرد) تعیین اندازهٔ شعاع دایره

Specify radius of circle:

ک*ه* نکته: مقابل درخواست شعاع می توان از دستورات کمکی استفاده نمود، و نقطهٔ دوم خطی که به عنـوان شـعاع از مرکـز دایره انتخاب شده را با استفاده از QUD و یا NEA روی محیط دایره تعیین نمود با این عمل شعاع دایره مشخص می گردد.

Modify/OFFSET

کپی کردن شکل انتخابی با فاصلهٔ تعیین شدهٔ قبلی به موازات موضوع انتخابی و در جهت تعریف شده توسط موس. این دستور در منو و

جعبه ابزار Modify قرار دارد.

اجرای دستور

Command: Offset

معرفی فاصلهٔ موضوع کپی شده با موضوع اصلی

Specify offset distance or [Through] <5.0000>: 3

انتخاب موضوع مورد نظر توسط pick box (فقط یک موضوع را می توان انتخاب نمود.)

Select object to offset or <exit>:

جهت قرار گیری موضوع جدید را معرفی مینماییم. (توسط کلیک ماوس در سمت دلخواه)

Specify point on side to offset:

Select object to offset or <exit>:

Specify point on side to offset:

کھ نکته: مراحل ۳و۴ با همان اندازهٔ قبلی تا زمانیکه enter یا cancel ننموده ایم پرسیده میشود.

کھ نکتہ: Offset موضوعات تک object را به موازات خود موضوع در داخل یا خارج رسم می نمایــد و موضــوعات مــا را بــه اندارهٔ داده شده در مقابل Distance در سمت داخل موضوع کوچک ودر ســمت خــارج موضـوع بــزرگ مــی نمایــد. مثــل Rectangle و Polygon.

Draw/Ellipse

first axis as major axis

first axis as minor axis

ترسیم بیضی به دو روش زیر:

اجرای دستور

Command: Ellipse

معرفی انتهای یکی از قطرها.

Specify axis endpoint of ellipse or [Arc/Center]:

Command: ELLIPSE Specify axis endpoint of ellipse or [Arc/Center]: c Specify center of ellipse: Specify endpoint of axis: @0, 50 Specify distance to other axis or [Rotation]: 25 برای ترسیم کمانی از بیضی ابتدا باید دستور بیضی را اجرا نمود، سپس با انتخاب arc با یکی از روشهای ترسیم بیضی ، بیضی را ترسیم و

Command: ELLIPSE

Specify axis endpoint of ellipse or [Arc/Center]: a

Specify axis endpoint of elliptical arc or [Center]:

Specify distance to other axis or [Rotation]: 25

Specify other endpoint of axis: @100, 0

معرفی نصف قطر دیگر.

معرفی انتهای دیگر همان قطر.

روش ۲ – با استفاده ازمر کزوسیس معرفی نصف قطرها به ترتیب

اجرای دستور.

انتخاب حرف C براي فعال كردن روش دوم ترسيم بيضي.

معرفي مركز بيضي.

معرفی انتهای یکی از قطرها نسبت به مرکز بیضی.

معرفی نصف قطر دیگر.

ترسيم كماني ازبيضي

اجرای دستور.

سیس ابتدا و بعد انتهای کمان بیضی را معرفی نمود.

انتخاب حرف A برای فعال نمودن روش ترسیم کمانی از بیضی.

معرفی انتهای یکی از قطرها.

معرفی نصف قطر دیگر.

معرفي زاويه شروع كمان.

معرفي زاويه پايان كمان.

معرفی انتهای دیگر همان قطر.

Specify other endpoint of axis:

Specify distance to other axis or [Rotation]:

Specify start angle or [Parameter]: 0

Specify end angle or [Parameter/Included angle]: 180

Modify/Tirm -

برای حذف نمودن قسمتهایی از موضوعات که حداقل دارای یک تقاطع با موضوعی دیگر باشد. این دستور در منو و جعبه ابزار Modify

قرار دارد.

مرکز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

Command: trim Current settings: Projection=UCS Edge=None Select cutting edges...

Select objects: Specify opposite corner: 3found

Select object to trim or [Project/Edge/Undo]:

Select objects:

که نکته: برای این که کل موضوعات انتخاب گردند و موضوعی به صورت خطچین مشاهده نگردد به جای انتخاب لبههای

برشی فقط enter میزنیم

first selected line

second selected line

انتخاب لبههای برشی

مراحل:

اجراى دستور

کلید enter را بزنید.

انتخاب قسمتهای حذفی توسط pickbox

Modify/Fillet

ترسیم کمانی با شعاع مشخص بین دو موضوع انتخابی. برای اجرای این دستور میتوان از منو و جعبه ابزار Modify اقدام نمود.

مراحل:

۱ – اجرای دستور

Command: Fillet

۲- مشاهدهٔ خط توضیحی (در این خط دو پارامتر Trim و Radius مشاهده می گردد که اگر حالت Trim فعال باشد قسمت اضافی بین دو موضوع انتخابی از کمان به بعد حذف می گردد. اگر No Trim فعال باشد فقط کمان ترسیم شده و قسمتی حذف نمی شود.) Current settings: Mode = TRIM, Radius =10.0000

نکته : برای تعیین هر یک از دو حالت کافی است در جلوی خط بعدی حرف T را انتخاب و یکی از حالتهای Trim و یا No Trim را معرفی مینماییم. Radius مقدار شعاع فعال کمان میباشد و بعد از تعیین مقدار شعاع دلخواه در جلوی خط Command قرار می گیریم. برای اجرای دستور با Radius جدید کافیست enter نماییم.

Select first object or [Undo/Polyline/Radius/Trim/Multiple]:r Specify fillet radius = <10.0000>: 20

مر کز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

Command: Enter

۳- بعد از تنظیم دو پارامتر ذکر شده به دلخواه توسط pick box ابتدا موضوع اول و سپس موضوع دوم را انتخاب مینماییم.

Command:FILLET

Current settings: Mode = TRIM, Radius = 20.0000

انتخاب موضوع اول

Select first object or [Polyline/Radius/Trim]:

انتخاب موضوع دوم

Select second object:

کھ.نکته : هر گاه بعد از اجرای دستور Fillet اندازهٔ Radius = 0 و Trim mode فعال باشد آنگاه بر روی خطوط زیر به

صورتی که در شکل نمایش داده شده عمل می نماید

برای ایجاد یک خط مورب بین دو خط به روشهای زیر. این دستور در منو و جعبه ابزار Modify قرار دارد.

روش؟:Distance

ترسيم خط مورب با استفاده از طولي كه از دو موضوع انتخابي كم مي نماييم.

مراحل:

اجرای دستور

Command: Chamfer

)TRIM mode) Current chamfer Dist1 = 10.0000, Dist2 = 10.0000 Select first line or [Polyline/Distance/Angle/Trim/Method]: d Specify first chamfer distance <10.0000>: Specify second chamfer distance <10.0000>:

روش Angle:۲

می توان به جای استفاده از روش Dist از روش Angle استفاده کرد که دو پارامتر Lenght (طولی که از موضوع اول کم می شود) و Angle (زاویه قرار گیری خط نسبت به خط اول) را معرفی نمود و بعد موضوعات اول و دوم را انتخاب نماییم.

Command: cha CHAMFER

(TRIM mode) Current chamfer Dist1 = 10.0000, Dist2 = 10.0000

Select first line or [Polyline/Distance/Angle/Trim/Method]: a

Specify chamfer length on the first line <20.0000>:

Specify chamfer angle from the first line<0>:

کھ.نکتہ :Method

این گزینه فقط برای تعیین نمودن هر یک از دو روش فوق برای ترسیم خط مورب با پارامترهای تعیین شده قبلی مورد استفاده قرار می گیرد.(Angle, distance)

Command: CHAMFER

(TRIM mode) Current chamfer Length = 20.0000, Angle = 0 Select first line or [Polyline/Distance/Angle/Trim/Method]: m Enter trim method [Distance/Angle] <Angle>:

قرینه کردن موضوعات نسبت به یک خط تقارن. این دستور در منو و جعبه ابزار Modify قرار دارد.

مراحل:

Command: Mirror

Select objects: 1 found Select objects:

انتخاب نقطة اول روى محور تقارن

انتخاب موضوعي كه ميخواهيم أنرا قرينه كنيم.

Specify first point of mirror line:

انتخاب نقطة دوم روى محور تقارن

Specify second point of mirror line:

هرگاه بخواهیم موضوع اصلی بعد از قرینه شدن حذف شود در مقابل Delete surce object (N) حرف Y را وارد می کنیم، در غیر اینصورت وقتی این پرسش را مشاهده کردیم enter می کنیم زیرا به صورت پیش فرض حرف N انتخاب شده است و موضوع اصلی حذف نمی شود.

Delete source objects? [Yes/No] <N>:

Draw/Point

ترسیم نقطه در صفحه که میتوان از منوی Format قسمت Point Style شکل و سایز نقطه را تعیین نمود.

A Point Style	8								
	г Ту								
	2								
Set Size Relative to Screen	Point Size: 5.0000 % Image: Set Size Relative to Screen								
Set Size in Absolute Units OK Cancel Help									

مرکز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

$$\begin{array}{c} & + \times \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 \end{array}$$

Specifying the value 32, 64, or 96 selects a shape to draw around the point, in addition to the figure drawn through it:

⊙	O	⊕	X	()
32	33	34	35	36
•	6 5	⊕	67	[]
64		66	67	68
0 96	0 97	⊕ 98	Ø99	100

Command: Point

Current point modes: PDMODE=0 PDSIZE=0.0000

Specify a point:

برای تغییر دادن مقیاس موضوعات ترسیم شده نسبت به یک نقطه مبنای تعریف شده.

مراحل:

اجرای دستور

Command: Scale

انتخاب موضوع يا موضوعات مورد نظر

در صورت نداشتن موضوعی دیگر Enter می کنیم

Select objects: 1 found

Select objects:

انتخاب نقطهٔ مبنا جهت تغییر مقیاس. بهتر است این نقطه مرکز شکل باشد تا جابجایی نداشته باشیم.

Specify base point :

معرفى ضريب مقياس به صورت حقيقى

Specify scale factor or [Reference]:

Refrance

۱۰ اگر بخواهیم از فاکتورهای کسری مانند مقیاس استفاده نماییم به جای معرفی فاکتور مقیاس حرف R را انتخاب و سپس مقدار مرجع که همان مخرج است را معرفی می نماییم، بعد از این مرحله مقدار صورت را وارد و Ok می کنیم.

Command:SCALE

Select objects: 1 found

Select objects:

Specify base point:

Specify scale factor or [Reference]: r

Specify reference length <1>: 3

Specify new length: 10

Modify/Rotate

چرخش موضوعات حول یک نقطه مبنا. تمامی مراحل شبیه Scale می باشد.

Command: Rotate

Current positive angle in UCS: ANGDIR=counterclockwise ANGBASE=0

Select objects: 1 found

Select objects:

Specify base point:

Specify rotation angle or [Reference]:

Modify/Array 🔡

دستوری است ویرایشی در منوی Modify که برای تکرار موضوعات به صورت ماتریسی یا مدور از این دستور استفاده مینمایم.

با اجرای این فرمان پنجرهای به شکل زیر باز می گردد, در صورتی که بخواهیم از سطر فرمان استفاده نماییم قبل از فرمان arrayیک خط تیره می گذاریم.

کر نکته: پنجره های نمایش داده شده در این فرمان در نسخه های قبل مورد استفاده قرار می گرفت که در اینجا فقط برای آشنایی آمده است.

⊘_____ object selected

polar array with objects selected

روش ۱: Array به صورت مدور (Polar)

در این روش موضوع انتخابی حول مرکزدایره معرفی شده به تعداد تعریف شده چیده میشوند.

polar array to

not rotated

fill=180; objects

مراحل:

اجرای دستور

انتخاب موضع مورد نظر

Command: AR ARRAY

Select objects: 1 found Select objects :

تايپ POL جهت معرفي روش Polar

Enter array type [Rectangular/PAth/POlar] <Polar>: pol Type = Polar Associative = Yes

انتخاب مركز دوران

Specify center point of array or [Base point/Axis of rotation]:

جهت معرفي تعداد موضوعات از Item) استفاده ميكنيم

Select grip to edit array or [ASsociative/Base point/Items/Angle between/Fill angle/ROWs/Levels/ROTate items/eXit]<eXit>: I

معرفي تعداد موضوعات

Enter number of items in array or [Expression] <6>:

جهت معرفي زاويه بين موضوعات از (Angle between) A استفاده ميكنيم

Select grip to edit array or [ASsociative/Base point/Items/Angle between/Fill

angle/ROWs/Levels/ROTate items/eXit]<eXit>: A

Specify angle between items or [EXpression] <60>:

مر کز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

Select grip to edit array or [ASsociative/Base point/Items/Angle between/Fill angle/ROWs/Levels/ROTate items/eXit]<eXit>: rot Rotate arrayed items? [Yes/No] <Yes>:

Select grip to edit array or [ASsociative/Base point/Items/Angle between/Fill angle/ROWs/Levels/ROTate items/eXit]<eXit>: F Specify the angle to fill (+=ccw, -=cw) or [EXpression] <180>

Select grip to edit array or [ASsociative/Base point/Items/Angle between/Fill angle/ROWs/Levels/ROTate items/eXit]<eXit>: row

تعداد سطر

Enter the number of rows or [Expression]
$$<1>:2$$

فاصله بين سطرها

Specify the distance between rows or [Total/Expression] <3.7500>:

فاصله از سطر قبلی (در محیط سه بعدی و نماها قابل مشاهده است)

Specify the incrementing elevation between rows or [Expresson] <0.0000>:

برای تعریف پارامترهای این روش Array می توان از Ribbon اتوکد (در مود Drafting استفاده نمود). توضیحات توسط دانشجو

	Home	Insert Anno	tate Layout P	arametric View	v Manage	Outp	out Plug-ins	Online	Expre	ess Tools	Array Creatio	n 🗖 🕶 🔻
		Columns:	4	Rows:	3		₩ Levels:	1		20	+	$\mathbb{X}$
Rec	ctangular	000 Between: 000 Total:	1.5000	EI Total:	1.0000		Total:	0.3394		Associativ	e Base Point	Close Array
	Туре	Co	olumns	Ro	ws 🔻		L	evels.		Pro	perties	Close
									004 (	Columns	4	

Between:	0.5000
i⊶i 000 Total:	1.5000
Rows:	3
∃ Between:	0.5000
I Total:	1.0000
🕰 Levels:	1
🚆 Between:	0.3394
🚟 Total:	0.3394
	Associative
	+ D Base Point

روش ۲: Arrayبه صورت ماتریسی(Rectangular)

در این حالت موضوع انتخابی در سطرها و ستونها با فواصل تعریف شده چیده می شوند.

مرکز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

 Rectangular Array 	O Polar Array	Select objects
Ro <u>w</u> s: 4	Columns: 4	
Offset distance and dire	stion	]
Row o <u>f</u> fset:	1	
Colu <u>m</u> n offset:	1	
Angle of array:	0	
By defaul rows are	t, if the row offset is negative, added downward. If the	OK
Tip added to	tset is negative, columns are the left.	Cancel
		Pre <u>v</u> iew <
		<u>H</u> elp

A A A A A A rectangular array

مراحل:

اجرای دستور

Command: AR ARRAY

انتخاب موضع مورد نظر

Select objects: 1 found

Select objects :

انتخاب R جهت چيدمان به صورت سطري ستوني

Enter array type [Rectangular/PAth/POlar] <Rectangular>: r

Type = Rectangular Associative = Yes

جهت معرفی تعداد ستونها و سطرها COU را تایپ میکنیم

Select grip to edit array or [ASsociative/Base

point/COUnt/Spacing/COLumns/Rows/Levels/eXit]<eXit>: cou

معرفي تعداد ستونها

Enter the number of columns or [Expression] <4>: 3

معرفي تعداد سطرها

Enter the number of rows or [Expression] <3>: 4

جهت معرفي فاصله بين سطرها و ستونها از حرف (Spacing) استفاده مي كنيم.

Select grip to edit array or [ASsociative/Base

point/COUnt/Spacing/COLumns/Rows/Levels/eXit]<eXit>:s

معرفي فاصلة بين ستونها

Specify the distance between columns or [Unit cell] <3.3541>: 4

معرفي فاصلة بين سطرها

Specify the distance between rows <3.3541>: 5

Unit Cell: توسط این گزینه می توان بجای معرفی فاصله ستونها و سطرها اندازه بین آنها را به شکل یک سلول داد (به صورت مربع/

مستطيلي)

برای تعریف پارامترهای این روش Array می توان از Ribbon اتو کد (در مود Drafting استفاده نمود). بعد از معرفی مرکز دوران قابل مشاهده می باشند.

توضيحات توسط دانشجو

ļ	Home	Insert Anno	tate Layout	Parametric View	v Manage	Output	Plug-ins	Online	Expres	ss Tools	Array Creatio	on 🗖 🗖 🔻		
		‰‡ Items:	6	Rows:	1	æ	Levels:	1		∲ 0	000	000	0 `	$\sim$
		🚰 Between:	60	∃ _I Between:	0.8652		E Between:	0.8652		Associative	Base Point	Rotate Items	Direction	
	Polar	🕼 Fill:	360	≣I Total:	0.8652		Total:	0.8652		Associative	base Point	Notate Rents	Direction	Close Allay
	Type	]	ltems	Re	ows 🔻		L	evels.			Prop	erties		Close

‰‡ Items:	6				
🚰 Between:	60				
💪 Fill:	360				
🛱 Rows:	1				
$\exists_{\mathfrak{I}}$ Between:	0.8652				
⊒I Total:	0.8652				
🕰 Levels:	1				

روش Path:۲

کپی بر روی یک مسیر

Enter array type [Rectangular/PAth/POlar] <Polar>: PA

Type = Path Associative = Yes

انتخاب مسير

Select path curve:

Items: معرفي فاصله و تعداد موضوعات

Select grip to edit array or [ASsociative/Method/Base point/Tangent direction/Items/Rows/Levels/Align items/Z direction/eXit]<eXit>: I

معرفي فاصله بين موضوعات

Specify the distance between items along path or [Expression] <2.2842>: 5

معرفى تعداد موضوعات

Maximum items = 6 Specify number of items or [Fill entire path/Expression] <6>:

Align items تراز کردن موضوعات

Select grip to edit array or [ASsociative/Method/Base point/Tangent direction/Items/Rows/Levels/Align items/Z direction/eXit]<eXit>: al Align arrayed items to path? [Yes/No] <Yes>: n

برای تعریف پارامترهای این روش Array می توان از Ribbon اتوکد (در مود Drafting استفاده نمود).

بعد از معرفی مسیر چیدمان قابل مشاهده میباشند.

توضيحات توسط دانشجو

l		Insert Anno	tate Layout F	Parametric View	Manage Ou	tput Plug-ins	: Online Exp	ress Tools 🗾	Array Creatic	on 🗠	•			
I	~7	€°# Items:	9	Rows:	1	🕰 Levels:	1	% -9	~~7	<u>~</u> P			ഹി	32
L	100	Between:	0.8652	≣ _∓ Between:	0.8652	📲 Between:	0.8652	Associative	+ Base Point	Tangent	Measure	Alian Items	T Direction	
L	Path	🔊 Total:	6.9213	I Total:	0.8652	📲 Total:	0.8652	Associative	buseronne	Direction	*	Alighteenis	2 Direction	Close Anay
b	Туре	I	tems	Ro	ws 🔻	L	.evels			Prop	perties			Close

مر کز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

Format/Layer 🗎

ایجاد صفحات شفاف با نوع خط مورد نظر، رنگ مورد نظر و ضخامت معین برای ترسیم موضوعات با خصوصیات متفاوت در نقشه ها و

قابلیت تفکیک پذیری هر قسمت نسبت به قسمت دیگر مورد استفاده قرار می گیرد.

این فرمان در جعبه ابزار Layer قرار دارد. همچنین میتوان آنرا از منوی Format/ Layer اجرا کرد.که بعد از اجرای دستور پنجرهٔ

Layer باز میشود.

■ ∰ ☆ 🖗 🖿 ■ 0 🔹 🚽	₿	•₿	€a×
---------------------------------	---	----	-----

جعبهابزار دیگری در رابطه با لایهها وجود دارد که خصوصیات تعریف شده لایهها را نمایش میدهد. نام این جعبهابزار Properties

ByLayer	▼	ByLayer	_	ByLayer	][	ByColor	-
·			ال	-,,	]	-/	

×	Current layer: 0												Sea	rch for layer	Q
	\$ B i	<u>\$</u> 7 ¹	5× ✓											đ	Þ
	£∯ Filters	S.,	Name 🔺	On	Freeze	Lock	Color	Linetype	Lineweight	Transparency	Plot Style	P N	ew VP Freeze	Description	
		$\checkmark$	0	8	Ŏ.	ď	w	Continu	Default	0	Color_7	0	E <mark>o</mark>		
	······£⊜ All Used Layers														
-															
nage															
Mai															
rties															
lope															
er PI	Invert filter							1	1						•
Lay															_
Ę.	All: 1 layers displayed of 1 total layers	s													

مراحل:

اجرای دستور

• در پنجرهٔ باز شده کلید Alt+N)New layer) را انتخاب میکنیم که در این حالت یک لایهٔ جدید برای ما ایجاد می گردد، به

لايهٔ ايجاد شده نام مورد نظر را معرفي ميكنيم.

با کلیک نمودن روی مربع رنگ در جلوی لایه مورد نظر جعبه رنگ برای انتخاب رنگ دلخواه باز می گردد که با کلیک نمودن

روی رنگ مورد نظر یا وارد نمودن شماره رنگ در قسمت color آن رنگ را انتخاب می نماییم .

A Select Linetype		X
Loaded linetypes		
Linetype	Appearance	Description
Continuous		- Solid line
PHANTOM2		· Phantom (.5x)
< OK	III Cancel Loa	ad Help

A Load or Reload Linety	pes	8
File acad.lin		
Available Linetypes		
Linetype	Description	*
ACAD_ISO02W100	ISO dash	=
ACAD_ISO03W100	ISO dash space	
ACAD_ISO04W100	ISO long-dash dot	_
ACAD_ISO05W100	ISO long-dash double-dot	
ACAD_ISO06W100	ISO long-dash triple-dot	
ACAD_ISO07W100	ISO dot	
ACAD_ISO08W100	ISO long-dash short-dash	. •
•	III	•
ОК	Cancel Help	

A Select Linetype		Σ
Loaded linetypes		
Linetype	Appearance	Description
CENTER		Center
Continuous		— Solid line
HIDDEN		_ Hidden
PHANTOM2		Phantom (.5x)
•	III	•
ОК	Cancel	.oad Help

• لایه ای که قرار است موضوعات آن ترسیم گردند را انتخاب و برای فعال شدن آن بر روی CurrentSet (Alt+C)

کلیک و بعد Ok می نماییم. پنجره بسته شده سپس موضوعات را ترسیم می کنیم.

کے :پارامترهایی که بعد از ترسیم موضوعات در لایهها مورد استفاده قرار می گیرند.

I- On/Off؛ لایههای Off شده (خاموش شده) غیر قابل نمایش در صفحه میباشند یعنی موضوعات ترسیم شده در آن لایهها

دیده نمیشوند، با انتخاب On لایه به حالت فعال باز می گردد.

۲- Thaw/Freeze: لایههای Freeze شده مانند لایههای Off دیده نمی شوند و علاوه بر أن هیچ گونه محاسبات از نظر

سیستم نیز بر روی آن انجام نمی گیرد بنابراین سرعت سیستم افزایش مییابد، با انتخاب Thaw لایه از حالت Freeze خارج می گردد.

مرکز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

-۳ Lock/Unlock: (قفل نمودن) لایههای قفل شده قابل مشاهده بوده اما هیچ گونه تغییر ویرایشی مانند: Move ،Copy،

Erase و … روی آن صورت نمی گیرد، با انتخاب Unlock لایه از حالت قفل خارج می گردد.

Mack Objects Layer Current: فعال نمودن لایه موضوع انتخابی.(بعد از انتخاب این دکمه موضوع مورد نظری که قرار است

لايه أن فعال گردد را انتخاب مينماييم).

Dimension (اندازه گذاری)

برای انداره گذاری می توان از جعبه ابزار و یا منوی Dimension استفاده نمود.

Dimension/Style

برای انجام تنظیمات بر روی بخشهای مختلف انداره گذاری از این دستور استفاده میکنیم.

مرکز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

کم نکته: قبل از اینکه بخواهیم اندازه گذاری را روی اشکال انجام دهیم باید پارامترهای مختلف آنرا به دلخواه تنظیم نماییم برای انجام این تنظیمات می توان از منوی Dimension دستور Style رایا از منوی Format گزینـه Dimension Style را انتخاب نمود که در این حالت پنجرهای با مشخصات زیر باز می گردد.

Set Current: سبک انتخابی را فعال مینماید.

Style/New: نامی را وارد کرده و سپس Continue را کلیک می نماییم نام سبک مورد نظر در قسمت Style برای ما ذخیره میگردد.

Create New Dimension Style	23
New Style Name:	
Copy of Standard	Continue
Start With:	Cancel
Standard 🗸	
Annotative	Help
Use for:	
All dimensions	

Modify: سبک انتخابی را ویرایش می نماید.

	Symbols and	Arrows	Text	Fit	Primary Un	its Alternate Units	Tolerances		
Dimen	ision lines					-			
Color:		ByB	Block		•		i9		
Linety	pe:		— ByB	llock	-			1	
Linew	eight:		— ByB	llock	•]	1.1955		1	\
Exten	d beyond ticks:			0.0	000		+) .	2.	0207
3 <mark>asel</mark> ii	ne spacing:			0.3	800		/ j	1. /	)
Suppr	ess: 🔲 🖸	im line 1		🔲 Dim I	ine 2	R0.8045			7~
Exten	sion lines		2						
Color:		ByB	Block		•	Extend beyond dim	lines:	0.1800	*
linety	pe ext line 1:		— ВуВ	llock	•	Offset from origin:		0.0625	
inety	pe ext line 2:		- ByB	llock	•	oneot nom ongin.			V
inew	eight:		— ByB	llock	•	Fixed length exte	ension lines		
Suppre	ess: EE	xt line 1		Ext li	ne 2	Length:		1.0000	A. W
-FF.									

Lines

تنظیمات اندازه گذاری فقط بر روی خطوط اندازه گذاری که دارای بر گهای به شرح زیر است.

Dimension Line: تنظيمات خط اصلى اندازه.

Dimension lines	
<u>C</u> olor:	ByBlock
Linetype:	ByBlock 💌
Lineweight:	ByBlock 💌
Extend beyond tick:	s: 0 🛋
B <u>a</u> seline spacing:	3.75
Suppress:	Di <u>m</u> line 1 🔲 <u>D</u> im line 2

Color: تعیین رنگ خط اصلی اندازه

Linetype: انتخاب یک نوع خط برای خط اصلی اندازه

Line weight: تعیین ضخامت خط اصلی اندازه

Extend beyond ticks: این قسمت در زمان استفاده از علانت تیک در انتهای خط اصلی فعال میباشد که مقدار امتداد خط اصلی از خطوط کمکی به بعد را ترسیم مینماید.

Baseline Spacing: فاصلهٔ بین خطوط اصلی اندازه در اندازه گذاری مبنا را تعریف می نماید.

Suppress: این قسمت دارای حالت Dim Line 2 وDim Line میباشد. با فعال نمودن Dim Line 1 ابتدای خط اصلی تا وسط آن ترسیم نمی گردد، در صورت فعال بودن Dim Line 2 وسط تا انتهای خط اصلی ترسیم نمی گردد. در صورت فعال بودن هر دو پارامتر خط اصلی اندازه کلاً ترسیم نمی گردد.

Extension Line(خطوط کمکی) : دو خط انتهای خط اصلی اندازه که محل اندازه گذاری را معرفی می نمایند.

مرکز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

1	- Extension lines					
	Colo <u>r</u> :	ByBlock	•	Extend beyond dim lines:	1.25	÷
	Linetype ext line 1:	ByBlock	•	Offset from origin:	0.625	÷
	Line <u>t</u> ype ext line 2:	ByBlock	•		L	
	Line <u>w</u> eight:	ByBlock	•	Fixed length extension lines		-
	Suppress: 🗖 E	Ext line <u>1</u> Ext line <u>2</u>		L <u>e</u> ngth:	1.25	

- Color ۱ : تعیین رنگ خط اصلی اندازه
- Linetype ext 1 -۲ انتخاب یک نوع خط برای خط کمکی اول
- ext2Linetype -۳ انتخاب یک نوع خط برای خط کمکی دوم
  - Line weight ۴ : تعیین ضخامت خط اصلی اندازه
- Extend beyond dim lines: ۵ مقدار امتداد خطوط کمکی از خط اصلی به بعد را تعیین می نماید
- ۶ Suppress اگر Ext Line 1 فعال باشد خط کمکی اول ترسیم نمی گردد، اگر Ext Line 2 فعال باشد خط کمکی دوم ترسیم
  - نمیگردد. اگر هر دو فعال باشند خطوط کمکی ترسیم نمی گردند.
  - Offset from origin ۷: فاصلهٔ محل انتخابی تا ابتدای خط کمکی
  - ۸- Fixed Length extension Lines : در صورت فعال بودن این گزینه می توان طول Extension Lines را تعریف نمود.

:Symbol and Arrow

es	Symbols and Arrows	Text	Fit	Primary Units	Alternate Units	Tolerances	
Arrow	wheads						
First	1				1 01	150 -	
	Closed filled			-	1.0		
Sec	ond:				4		
	Closed filled			•	1.1955	$\sim$	
Lea	der:				. (		
	Closed filled			•	(	[−] , 80°	1
Ame	w aiza:				$\rightarrow$		1
0.1	w size.			IR	0.8046		
U. 1	000			- A	vic length symbo	1	
Cent	er marks				Preceding dir	mension text	
01	None				Above dimen	sion text	
01	Mark	0.0900	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		None		
01	line			F	Radius jog dimen	sion	
Dime	anaian Propis				log angle:	45	
LAIIIIC	chaion break						
Bre	ak size:			-L	inear jog dimens	iion	
0.1	250				Jog height factor		
					1.5000	* Text height	

در این قسمت میتوان تنظیماتی بر روی علایم و Symbol در اندازهگذاری انجام داد.

Arrowheads: تعریف علایم انتهای دو سر خط اصلی اندازه و علامت ابتدای خط راهنما.

Arrowheads	
Firs <u>t</u> :	
🔚 Closed filled	•
Secon <u>d</u> :	
🔚 Closed filled	T
Leader:	
🔚 Closed filled	T
Arrow size:	
2.5 +	

First:اگر در این قسمت علامتی را انتخاب نماییم، علامت ابتدا و انتهای خط اصلی را تعیین نموده ایم،

Second: اگر در این قسمت علامتی را انتخاب نماییم علامت انتهای خط اصلی را تعیین نمودهایم.

کهنکته: در صورتی که علامت ابتدا و انتها یکی نباشند ابتدا علامت انتها را تعریف مینماییم که در اینصورت گزینه First فقط علامت ابتدا را تعیین مینماید.

> Leader؛ این گزینه علامت ابتدای خط راهنما را تعیین مینماید. ArrowSize : اندازهٔ علائم را تعیین مینماید. **Center Mark**؛ تعیین علامت مرکز برای دایره و کمان که به دو صورت Mark و Line است. در صورت انتخاب None هیچ علامتی در مرکز دایره یا کمان قرار نمی گیرد. در صورت انتخاب Mark یک علامت + در مرکز دایره یا کمان قرار می گیرد.

در صورت انتخاب Line علاوه بر علامت + در مرکز دایره یا کمان خطوطی از نقاط چهارگانه دایره عبور مینماید.

Size: تعيين اندازه علامت مركز

Center marks			
O <u>N</u> one	Size:	$\frown$	
Mark	2.5	(-+-)	(+)
O Lin <u>e</u>			

Mark

Line

Dimension Break

تعریف فاصله شکسته شدن خط اندازه در زمان استفاده از فرمان Break اندازه گذلری.

Dimension Bre	ak			
Break size:				
0.1250	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·			

Arc Length symbol: توسط این قسمت می توان علامت طول کمان را تعریف نمود.

90 Preceding dimension text

90 : Above dimension text

90 : None

Jog height factor

تعریف مقداری جهت اندازه علامت برش در اندازه

			— 4,3790 —	
- Linear jog dimension				
Jog height factor: 1.0000	+ Text height			

Fit\Scale for Dimension Features

Use overall scale of: مقیاس کلیه پارامترهای عددی برای اندازه گذاری (با وارد نمودن ضریبی د راین قسمت تمامی پارامترها در

آین ضریب ، ضرب شده و مقدارشان محاسبه می گردد).

مر کز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

- Scale for Dimension Features	
O Use overall scale of:	1 •
O Scale dimensions to layout (pap	erspace)

Scale dimensions to layout (paperspace): مقياس بر اساس صفحهٔ کاغذمحاسبه می گردد،

Text

تعیین قالببندی و موقعیت متن در اندازه گذاری که دارای یک بر گه به شرح زیر میباشد. این بر گه دارای سه بخش می باشد .

Text appearance	ITOWS TEXT	Fit Prima	ry Units Alternat	te Units Tolerances
Text style:	Standard	▼.		- 1.0159
Text color:	ByBlock		• •	
Fill color:	None None		■ 1.1956	2.0207
Text height:		0.1800		- (+) eo ·)
Fraction height scale:		1.0000	R0.8045	
Draw frame around	text			
Text placement			Text align	ment
Vertical:	Centered	•	Horizo	ontal
Horizontal:	Centered		Aligne	d with dimension line
View Direction:	Left-to-Right		•	
Offset from dim line:		0.0900	SO st	tandard

Text style

تعیین قالببندی و موقعیت متن در اندازه گذاری که دارای یک برگه به شرح زیر میباشد.

این برگه دارای سه بخش می باشد .

:Text Appearance

انتخاب سبک ، رنگ ، و ارتفاع متن اندازه

Text appearance						
Text style:	Standard	▼				
Text <u>c</u> olor:	ByBlock	~				
Fill co <u>l</u> or:	None 🗌	-				
Text heigh <u>t</u> :		2.5				
Fraction <u>h</u> eight scale:	1 *					
Draw <u>f</u> rame around text						

Text style: انتخاب سبک تعریف شده برای متن اندازه.

Text color: تعيين رنگ متن اندازه.

Fill color: انتخاب یک رنگ برای زمینه متن اندازه.

Text height: ارتفاع متن را در این قسمت تعیین می نماییم.

Fraction height scale این گزینه در واحدهایی که متن اندازه در آنها به صورت کسری نوشته می شود ارتفاع متن را در کسر تعیین

مى نمايد.(مانند واحد Architectural)

Draw frame around text: قرار دادن یک کادر دور متن اندازه.

:Text Placment -2

نحوه قرارگیری متن اندازه در اندازه گذاری.

Vertical:	Above		•
Hori <u>z</u> ontal:	Centered		◄
<u>O</u> ffset from dim line:		0.625	• •

Vertical: تعیین موقیت قرار گیری متن به صورت عمودی در اندازه گذاری، (بالا ، وسط ، پایین یا بیرون خط اندازه) Horizental: موقعیت متن اندازه به صورت افقی، (وسط ، سمت راست ، سمت چپ ، سمت راست عمود و سمت چپ عمود نسبت به خط اصلی را تعیین می نماید.

Offset from dim line: فاصلهٔ متن اندازه را از خط اصلی اندازهٔ تعیین می نماید.
:.Text Alignment -3

تنظیم نوع قرارگیری متن در اندازه گذاری بر اساس خط اصلی اندازه.

-Text <u>a</u> lignment
O Horizontal
 Aligned with dimension line
O ISO standard

Horizental : متن اندازه همیشه به صورت افقی در نظر گرفته می شود. (بهتر است غیر فعال باشد) Aligned with dimension line: متن اندازه همواره به موازات خط اصلی اندازه در نظر گرفته می شود. ISO Standard: تنظیم حالت قرار گیری متن اندازه بر اساس استاندارد ISO

nes Symbols and Arrows Text Ht Primar Fit options	y Units Alternate Units Tolerances
If there isn't enough room to place both text and arrows inside extension lines, the first thing to move outside the extension lines is: Either text or arrows (best fit) Arrows Text Both text and arrows Always keep text between ext lines Suppress arrows if they don't fit inside extension lines Text placement	I.1959 I.1956 PR0.8045 Scale for dimension features Annotative Scale dimensions to layout
When text is not in the default position, place it:	Use overall scale of: 1.0000
Over dimension line, with leader	Place text manually
Over dimension line, without leader	Draw dim line between ext lines
	OK Cancel Help

این گزینه انتخاب بهترین حالت را برای سیستم اندازهگذاری در بر خواهد داشت یعنی اگر هر یک از گزینهها داخل خطوط Extention جا شود همان را داخل قرار داده و دیگری را بیرون میاندازد.

Arrow:در این حالت در صورتی که یکی از گزینهها بتواند داخل قرار گیرد آن گزینه متن خواهد بود و علایم بیرون از خطوط قرار خواهند گرفت.

Text: در این حالت در صورتی که یکی از گزینهها بتواند داخل قرار گیرد آن گزینه علایم خواهد بود و متن بیرون از خطوط قرار میگیرد.

Both text and arrows:در این حالت هر دو (متن و علایم) با هم داخل یا خارج قرار میگیرند.

Alwaus Keep text between ext line: با انتخاب این گزینه متن اندازه داخل خطوط ext قرار میگیرد حتی اگر با خطوط تداخل داشته باشد

ext در این حالت در صورت قرار گرفتن علایم بیرون از خطوط:Suppress arrows if they don't fit inside ext lines علایم حذف میگردند.

Beside the dimension lin: در صورتی که متن داخل خطوط ext قرار نگیرد در کنار خط اصلی قرار میگیرد.

Over dimeision line, with leader: در صورتی که متن داخل خطوط ext قرار نگیرد روی خط اصلی با یک خط راهنما قرار میگیرد.

Over dimeision line, without leader:در صورتی که متن داخل خطوط ext قرار نگیرد روی خط اصلی بدون خط راهنما قرار میگیرد.

مرکز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

Place text manually: با فعال بودن این گزینه محل قرار گیری متن اندازه در زمان اندازه گذاری به صورت دستی تعریف میشود.

Draw dim line between ext line: با فعال بودن این گزینه خط اصلی اندازه در صورتی که متن بیرون از خطوط ext قرار بگیرد ترسیم خواهد شد و یا در اندازه گذاری دایرهای(شعاع و قطر) خط شعاع یا قطر ترسیم خواهد شد.

Primery Units

A New Dimension Style: jahad 23 Lines Symbols and Arrows Text Fit Primary Units Alternate Units Tolerances Linear dimensions Unit format: Decimal • -- 1.0159 ---Precision 0.0000 Ŧ ŧ Fraction format: Horizontal Ŧ 1.1955 2.0207 Decimal separator: '.' (Period) • 1 +60° * Round off: 0.0000 R0.8045 Prefix: Suffix: Measurement scale * 1.0000 Scale factor: Angular dimensions Apply to layout dimensions only Zero suppression Decimal Degrees Units format: • Leading Trailing 0 Sub-units factor: Precision: • 0 feet 100.0000 A Zero suppression 0 inches Sub-unit suffix: Leading Trailing OK Cancel Help

با انتخاب اين برگه پنجر مفوق براي ما باز شده كه در أن ميتوان كليه تنظيمات واحد اصلى انداز مگذاري را انجام داد.

:Linear dimensions

تنظيمات از نظر واحد دلخواهو تعداد دقت اعشار و...

Zero suppression	
Leading	Trailing
Sub-units factor:	√ 0 feet
Sub-unit suffix:	0 inches

Unit format: انتخاب واحد اندازه گذاری. (معمولا از واحد Decimal استفاده می نماییم .)

Percision: در این قسمت میتوان تعداد دقت اعشار اندازه گذاری را تعیین نمود، این مقدار تا هشت رقم قابل تنظیم می باشد. Fraction format: این پارامتر در واحدهای کسری (Architectural / Fractional) فعال میباشد که علامت کسر را تعریف

مىنمايد.

Decimal separator: تعیین نوع علامت بین عدد اصلی و اعشار آن. Round Off: جهت رند کردن (گرد کردن) اعداد متن اندازه بکار می رود. Prefix: متن وارد شده در این قسمت قبل از متن اندازه قرار می گیرد. Suffix: متن وارد شده در این قسمت بعد از متن اندازه قرار می گیرد. Measurment Scale: در این قسمت مقیاس ترسیمی موضوعات را وارد مینماییم تا در زمان اندازه گذاری خود سیستم مقدار عددی دقيق را محاسبه نمايد. Zero uppression : در این قسمت می توان صفرهای اضافه در اندازه گداری های این Style را حذف نمود. Leading: با انتخاب این گزینه صفرهای قبل از اعشار حذف می گردند.5000. → _____ 0.5000 Traling: با انتخاب این گزینه صفرهای بعد لز اعشار حذف می گردند. 0.5 :Angular Dimensions دراین قسمت واحد اندازه گذاری زاویه و تعداد دقت اعشار را تعیین مینماییم. Unit format: انتخاب واحد زاویه برایاندازه گذاری زاویهای. (معمولا از واحدDegrees Decimal استفاده می نماییم .) Percision:در این قسمت می توان تعداد دقت اعشار اندازه گذاری را تعیین نمود، این مقدار تا هشت رقم قابل تنظیم میباشد. Zero suppression: در این قسمت میتوان صفرهای قبل و بعد از اعشار را در اندازه گذاریهای زاویهای کنترل نمود. Leading: با انتخاب این گزینه صفرهای قبل از اعشار حذف می گردند. Traling: با انتخاب این گزینه صفرهای بعد از اعشار حذف می گردند.

- Angular dimension	S
Units format:	Decimal Degrees
Precision:	0 -
Zero suppression	
Leading	
Trailing	

Alternate Units

در این بخش می توان واحد دومی در کنار واحد اول برای متن اندازه تعریف نمود که برای استفاده از این واحد کافیست Display 🗹 مرای این بخش می توان واحد کافیست diternate units 🗹

lines	Symbols and Arr	ows	Text	Fit	Primary Units	Alternate	Units	Tolerances
Dis Alter	splay altemate unit mate units	s					1.01	59 ~~-~~
Unit	format:	Dec	imal		¥	4		
Prec	cision	0.00	)		*	1.1955	1	2.0207
Mult	iplier for alt units:			25.4	000	*		+ 60°
Rou	nd distances to:			0.00	00 🚔 R	0.8045 -	X	
Pref	ix:							
Suff	ix:							
Zero	suppression				P	lacement		
1	eading		E	Trailin	g			
	Sub-units factor	:	1	🕖 0 feet	(	After print	mary v	alue
	Sub-units suffix:		3	🖉 0 inch	es	) Below p	rimary	value
			]					

Tolerances

Lines	Symbols and Arrows	Text	Fit	Primary Units	Alternate Units	Tolerances
Tolera	nce format					
Metho	d: No	ne		•	1.015	59 <mark></mark>
Precisi	ion 0.0	0000		-	1	
Upper	value:		0.0000	A V	1.1955	+ 2.0207
Lower	value:		0.0000	Å		~~60°~~
Scaling	g for height:		1.0000		0.8046	
Vertica	al position: Mi	ddle		-		
Tolera	ance alignment			A	lternate unit tolera	ance
) A	Align decimal separate Align operational symb	ors ools		F	^p recision:	0.00 -
Zero	suppression				Zero suppression	
	Leading	√ O fee	et		Leading	☑ 0 feet
	Trailing	V 0 inc	hes		Trailing	0 inches

معرفی درصد خطای مجاز و نوع قرارگیری آن بعد از متن اندازه.

Method: انتخاب یکی از حالتهای نمایش Tolerance

جزوه اتوكد مقدماتي

Percision: در این قسمت می توان تعداد دقت اعشار خطای مجاز را تعیین نمود، این مقدار تا هشت رقم قابل تنظیم میباشد.

- Uppervalue: در این قسمت مقدار خطای مثبت را وارد مینماییم.
- Lowervalue: در این قسمت مقدار خطای منفی را وارد مینماییم.
- Scaling for height: در این قسمت اندازه(Size) متن Tolerance را تعریف می نماییم.
- Vertical position: در این قسمت محل قرار گیری متن Tolerance را تعریف مینماییم.

که نکته : برای اجرای دستورات اندازه گذاری در خط فرمان باید دستورات را با پیشوند Dim مورد استفاده قرار دهیم.

دستورات Dimension

- Linear
- Radial (radius and diameter)
- Angular
- Ordinate
- Arc Length

Linear dimensions can be horizontal, vertical, aligned, rotated, baseline, or continued (chained). Some examples are shown in the illustration.

Linear

location designated

مراحل:

اجرای دستور

Command: Dimlinear

انتخاب نقطهٔ اول برای اندازه گذاری که این نقطه ابتدای خط اصلی را تعیین مینماید.

مرکز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

Specify first extension line origin or <select object>:

انتخاب نقطهٔ دوم که انتهای خط اندازه میباشد. بعد از این قسمت اندازه گذاری انجام شده در حالت Drag بوده و پارامترهایی را در اختیار ما قرار میدهد که میتوان به ترتیب از هر یک از آنها استفاده نماییم.

Specify second extension line origin:

Specify dimension line location or [Mtext/Text/Angle/Horizontal/Vertical/Rotated]:

Dimension text = 86.99

- Multi Line Text) Mtext): انتخاب این دستور به ما امکان نوشتن متنی در کنار متن پیش فرض و یا به جای آن به تعداد بیش از یک سطر را میدهد.

- Text: با انتخاب این دستور میتوان متن پیش فرض را مشاهده و متنی را به جای آن فقط به تعداد یک سطر وارد نمود.

- Angle: زاویهٔ قرارگیری متن اندازه نسبت به خط اصلی اندازه را تعیین مینماید

- Horizental: با انتخاب این گزینه اندازه گذاری خطی انجام شده فقط به صورت افقی در نظر گرفته می شود.

- Vertical: با انتخاب این گزینهاندازه گذاری خطی انجام شده فقط به صورت عمودی در نظر گرفته می شود.

- Rotate: زاویهٔ قرارگیری کل اندازه گذاری را تعیین مینماید بعد از تنظیم پارامترهای دلخواه محل قرارگیری خط اصلی اندازه را توسط ماوس تعیین نموده یا مقدار فاصلهٔ مورد نظر را جلوی سطر :Command تایپ مینماییم.

کم نکته: اگر موضوعی که قرار است اندازه گذاری شود یک خط باشد و برای اندازه گذاری نیاز داشته باشیم ابتدا و انتهای آن را انتخاب نماییم، می توان به جای معرفی نقطهٔ اول و بعد دوم در مرحلهٔ اول enter نموده سپس در مرحلهٔ دوم توسط Pick box موضوع مورد نظر (خط) را انتخاب می نماییم، که در این حالت ابتدا و انتهای موضوع انتخاب شده، برای اندازه گذاری انتخاب می گردد.

Aligned

اندازه گذاری تطبیقی یعنی اندازه گذاری در راستای نقاط انتخابی یا موضوع انتخابی

مراحل اندازه گذاری مشابه دستور Linear می باشد.

Command: dimaligned

Specify first extension line origin or <select objec>:

Specify second extension line origin:

Specify dimension line location or[Mtext/Text/Angle]:

Dimension text = 65.29

Ordinate

قرار دادن مختصات نقطهٔ انتخابی نسبت به دستگاه مطلق در محور X یا Y, یا نوشتن متنی دلخواه به جای آن از این دستور

استفاده مینمایند.

مراحل:

اجرای دستور

مرکز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

Command: dimordinate

انتخاب محل (نقطه) مورد نظر

Specify feature location:

Mtext و Text و X يا Y يا Text و

Specify leader endpoint or [Xdatum/Ydatum/Mtext/Text/Angle]:

معرفی محل قرار گیری متن مورد نظر که بین این نقطه و نقطهٔ انتخابی (یک خط راهنما به صورت پله ترسیم می گردد.)

Dimension text = 42.51

Radiuse

Command: dimradius

Select arc or circle:

Dimension text = 17.81

Specify dimension line location or [Mtext/Text/Angle]:

Diameter

Command: dimdiameter Select arc or circle:

Dimension text = 35.61

Specify dimension line location or [Mtext/Text/Angle]:

Angular

اندازه گذاری زاویه ای بر روی خطوط، کمان، دایره.

Command: dimangular

Select arc, circle, line, or <specify vertex>:

Select second line:

Specify dimension arc line location or [Mtext/Text/Angle]:

Dimension text = 91

Qdim

اندازه گذاری به صورت سریع (به صورت اتوماتیک نوع اندازه گذاری تعیین می گردد) از این فرمان معمولا زمانی استفاده مینماییم که

چندین موضوع مشابه به یکدیگر برای اندازهگذاری داشته باشیم.

Command: qdim Select geometry to dimension: 1 found

Select geometry to dimension:

Specify dimension line position, or

[Continuous/Staggered/Baseline/Ordinate/Radius/Diameter/datumPoint/Edit]<Continuous>:

Base Line

اندازه گذاری مبنا

Both baseline and continued dimensions are measured from the previous extension line unless you specify another point as the point of origin.

اندازه گذاری نقاط انتخابی نسبت به یک خط مبنا میباشد که این خط مبنا نقطهٔ اول اندازه گذاری اولیه که باید توسط یکی از دستورات Aligen ،Linear و… انجام گیرد، در نظر گرفته میشود، و فاصلهٔ بین خطوط اصلی از یکدیگر توسط پارامتر Spacing تعریف میگردد. در این اندازه گذاری فقط نقطهٔ دوم برای هر اندازه پرسیده میشود و نقطهٔ اول همان نقطه اول اندازه گذاری اولیه میباشد.

Command: dimbaseline

Specify a second extension line origin or [Undo/Select] <Select>:

Dimension text = 54.39

Specify a second extension line origin or [Undo/Select] <Select>:

Select base dimension: *Cancel*

Continue

برای اندازه گذاری موضوعات در راستای یکدیگر از این دستور استفاده مینماییم.

مراحل اندازه گذاری مشابه Base Line بوده با این تفاوت که نقطهٔ اول هر اندازه، نقطهٔ دوم اندازه گذاری قبلی میباشد.

Command: dimcontinue Specify a second extension line origin or [Undo/Select] <Select>: Dimension text = 17.68 Specify a second extension line origin or [Undo/Select] <Select>: Dimension text = 13.01 Specify a second extension line origin or [Undo/Select] <Select>:

Select continued dimension: *Cancel*

Leader

ترسیم یک خط راهنما به صورت پلهای که میتوان انتهای این خط راهنما متن دلخواه را قرار داد.

/ D.05 C--D

مراحل :

اجرای دستور.

Command: leader

نقطه ابتداي خط راهنمارا معرفي مينماييم.

Specify first leader point, or [Settings]<Settings>:

Specify next point:

Specify next point:

نقطه بعدي را معرفي مينماييم.

برای استفاده از پارامترهای گفته شده دوبار Enter مینماییم که در این حالت پارامتر Mtext برای نوشتن چند سطر فعال می گردد. Specify text width <0>:

Enter first line of annotation text <Mtext>: text

Enter next line of annotation text:

Tolerance

به منظور قراردادن علایم و یا متن دلخواه در کادری مشخص بر روی صفحه

A Geometric Tolerance			8
Sym Tolerance 1	Tolerance 2	Datum 1 Datum 2	Datum 3
Height: Datum Identifier:	Projecte	ed Tolerance Zone:	
	OK Cancel	Help	

Center Mark

مرکز دایره و کمان را با قرار دادن یکی از علایم زیر مشخص مینماییم.

center mark centerlines

Command: dimcenter

Select arc or circle:

Dimension Edit

ویرایش اندازه گذاری که میتواند به چهار حالت زیر باشد:

Home: بعد از اعمال تغییرات میتوان توسط Home به حالت اولیه بازگشت. این تغییرات میتوانند زاویهٔ قرارگیری متن و یا محل آن

باشند.

before Home

after Home

جزوه اتوكد مقدماتي

New: نوشتن متنى به جاى متن اندازه. براى استفاده از اين حالت ابتـدا New را انتخـاب سـپس مـتن جديـد را معرفي نمـوده و بعـد

اندازه گذاری موردنظر را انتخاب مینماییم.

Rotate: تعیین زاویهٔ قرار گیری متن اندازه برای اندازه گذاریهای انتخاب شده.

Oblique: تعیین زاویهٔ قرار گیری خطوط کمکی(Extension Line) برای اندازه گذاری های انتخاب شده.

Command:DIMEDIT

Enter type of dimension editing [Home/New/Rotate/Oblique] <Home>: r

Specify angle for dimension text: 45

Select objects: 1 found, 1 total

Select objects:

Dimension Text Edit

تعیین محل قرارگیری متن اندازه برای اندازه گذاریهای انتخابی که میتواند چپ، راست و یا محل دلخواه که تعیین آن با ماوس میباشد،

قرار گیرد.

Command: dimtedit

مرکز آموزش جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

Select Dimension:

Specify new location for dimension text or [Left/Right/Center/Home/Angle>:

Command: _dimarc Select arc or polyline arc segment:

Specify arc length dimension location, or [Mtext/Text/Angle/Partial/Leader]:

Dimension text = 2.1932

Jogged

یک نوع انداز هگذاری شعاعی روی دایره و کمان

Command: _dimjogged Select arc or circle: Specify center location override: Dimension text = 2.8834 Specify dimension line location or [Mtext/Text/Angle]: Specify jog location:

Dimension Break

حذف قسمتی از خط اندازه که با موضوعی برخورد دارد.

Command: _DIMBREAK

Select dimension to add/remove break or [Multiple]:

Select object to break dimension or [Auto/Manual/Remove] <Auto>:

1 object modified

Dimension Space

جهت یک اندازه کردن فاصله بین خطوط اندازه به شکل زیر

Command: _DIMSPACE

انتخاب اندازه اول (این اندازه در محل خود باقی میماند و مابقی اندازههای انتخاب شده با این اندازه تنظیم میشوند.)

Select base dimension:

Select dimensions to space:1 found

Select dimensions to space:1 found, 2 total

Select dimensions to space:

در صورت وارد کردن مقداری در این مرحله این مقدار به عنوان فاصله میان خطوط اندازه در نظر گرفته می شود.

در صورت وارد نکردن مقداری و زدن اینتر به صورت اتوماتیک فاصلهای برای خطوط در نظر گرفته میشود.

Enter value or [Auto] <Auto>:

Enter value or [Auto] < Auto>:) •

Inspection

جهت قرار دادن یکی از شکلهای زیر دور متن اندازه ، امکان تعریف درصدی در کنار اندازه انتخابی و امکان تعریف Label (متنی قبل از متن اندازه

	Select dimensions	Remove Inspection
(dim 4.3790 100%)	Shape Round X.XX 100% Angular X.XX 100% None X.XX 100%	Label/Inspection rate Image: Label Image: Label <td< th=""></td<>
	ОК	Cancel Help

Jogged Linera

تعريف محل برش روى خط اندازه مانند شكل زير

Command: _DIMJOGLINE Select dimension to add jog or [Remove]: Specify jog location (or press ENTER):

Hatch

ترسیم هاشور بر روی موضوعات که ایجاد آن با استفاده از یک پنجره به شرح زیر امکان پذیر میباشد.

atch Gradient		Boundaries
Type and pattern		Add: Pick points
Туре:	Predefined	Add: Select objects
<u>P</u> attem:	ANSI31	
<u>C</u> olor:	Use Current 🔻	Remove boun <u>d</u> aries
Swatch:		<u>R</u> ecreate boundary
Custo <u>m</u> pattern:	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	Q ⊻iew Selections
Angle and scale		0-1
Angle:	<u>S</u> cale:	Options
0 🗸	1.0000 -	
Double	Relative to paper space	Create separate <u>h</u> atches
Spa <u>c</u> ing:	1.0000	Dra <u>w</u> order:
IS <u>O</u> pen width:	-	Send Behind Boundary -
Hatob origin		Layer:
		Use current +
Use current ong	in	Transparency:
Specified origin		
🔛 Click to	set new origin	0
Default to b	oundary extents	
Bottom	left 🚽	Inherit Properties
Store as de	fault origin	
Store as de	fault origin	
		Canada Linka (

برای معرفی موضوع یا محدودهی هاشور ، از دو روش میتوانیم استفاده نماییم .

الف- Pick point: انتخاب محيطهاى بسته، براى استفاده از اين حالت كافيست Pick point را انتخاب و سپس داخل محيط بسته

کلیک و بعد Enterنماییم، که در این حالت دوباره به پنجرهٔ Hatch باز می گردیم.

ب- Select Object: انتخاب موضوعات جهت ترسیم هاشور بر روی آنها، توسط یکی از روشهای انتخاب .

RemoveIslands

موضوعاتی که توسط Pick point انتخاب شدهاند را از حالت انتخاب خارج می نماید. مانند Remove در Select Object:

یرای استفاده از این گزینه باید موضوعات توسط یک بار کلیک انتخاب شوند (موضوعات داخل یکدیگر باشند).

بهعبارت دیگر جزایر انتخاب شدهای که درون یکدیگر میباشند و نیاز به ویرایش دارند را ویرایش مینماید.

View Selection

:

مشاهده موضوعات انتخاب شده برای ترسیم هاشور.

More option / Island

این قسمت زمانی مورد استفاده قرار می گیرد که چند موضوع داخل یکدیگر برای هاشور انتخاب شده باشند.

atch Gradient		Boundaries	Islands
Type and pattern		Add: Pick points	✓ Island detection
Туре:	Predefined -		Island display style:
Pattem		Add: Select objects	
rattern.		Remove boundaries	
<u>C</u> olor:			
Swatch:	V////////	<u>R</u> ecreate boundary	Normal Outer Olgnore
Custo <u>m</u> pattern:	▼	Q View Selections	Boundary retention
		Teneconorie	Retain boundaries
Angle and scale	C. I.	Options	Object type: Polyline +
Angle:	<u>5</u> cale:	Annotative	Poundan: est
•	1.0000	Associative	
Double	Relative to paper space	Create separate <u>h</u> atches	
Spaging:	1.0000	Dra <u>w</u> order:	Gap tolerance
ISD pap width:	· · · · · ·	Send Behind Boundary -	Tolerance: 0.0000 units
ro <u>o</u> por maar		Layer:	Inherit options
Hatch origin		Use Current -	Use current origin
Use current origi	n	<u>T</u> ransparency:	O Use source hatch origin
Specified origin		Use Current 🗸	
💹 Click to s	et new origin	0	
Default to be	oundary extents		
Bottom I	eft 👻	Inherit Properties	
Store as def	ault origin		

Normal

هاشور به صورت یک در میان بر روی محدودههای انتخاب شده ترسیم میگردد (موضوعاتی که داخل یکدیگر قرار گرفته باشند.)

:Outher

جزوه اتوكد مقدماتي

فقط بر روی خارجی ترین محدوده هاشور ترسیم می گردد.

:Ignor

همهٔ محدودههای انتخاب شده را بدون در نظر گرفتن هیچ محدودیتی هاشور میزند.

Preview Hatch

برای مشاهده هاشور قبل از اعمال آن بر روی موضوعات انتخابی بکار می رود.

Scale

مقياس هاشور را تعريف مينمايد (فواصل بين خطوط هاشور را تعريف مينمايد).

Angle

زاویهٔ قرار گیری هاشور نسبت به زاویه تعریف شده هاشور انتخابی را تعیین مینماید.

InheritProperties

اگر در صفحه هاشوری موجود باشد و بخواهیم عیناً همان هاشور را با تمامی خصوصیاتش بر روی موضوعی دیگر ترسیم نماییم این گزینه را انتخاب و سپس هاشور موجود در صفحه را کلیک مینماییم در این حالت تمامی پارامترهای هاشور انتخابی در پنجرهٔ هاشور قرار می گیرند، این پارامترها عبارتند از Scale,Pattern,Angel

Pattern

انتخاب نوع هاشور(الگو هاشور) که در پنجره ای به شکل زیر می باشد.

A Hatch Pattern	Palette			8
ANSI ISO	Other Predefine	ed Custom		
ISO02W100	ISO03W100	IS004W100	ISO05W100	
ISO06W100	 ISO07W100	ISO08W100	ISO09W100	
ISO10W100	ISO11W100	ISO12W100	ISO13W100	
ISO14W100	ISO15W100			
	ОК	Cano	el He	elp

A	Hatch Pattern	Palette			8
F	ANSI ISO	Other Predefine	d Custom		
	ANSI31	ANSI32	ANSI33	ANSI34	
	ANSI35	ANSI36	ANSI37	ANSI38	
	L				
		ОК	Cance	el H	lelp

:Gradient

tch Gradient		Boundaries
∟olor ◎ <u>O</u> ne color	<u> <u> </u> <u> </u> <u> </u> wo color </u>	
	]	Add: Select objects
Color 1	Color 2	Remove boun <u>d</u> aries
		<u>R</u> ecreate boundary
		Q ⊻iew Selections
	and the second	Options
100		Annotative
1	-	Associative
1		Create separate <u>n</u> atches
		Send Behind Boundary
Drientation		Layer:
Centered	An <u>gl</u> e: 0 🗸	Use Current 🔹
		Transparency:
		U
		Inherit Properties

توسط این قسمت میتوان بجای یک الگو از یک یا دو رنگ برای موضوع انتخابی استفاده نمود.

Option

Associative: با فعال بودن این گزینه اگر هاشور را بر روی چند موضوع یکباره قرار دهیم تمامی هاشورهایرسم شده به عنوان یک

موضوع در نظر گرفته می شوند.

Create separate hatches: با فعال بودن این گزینه هر موضوع به طور مستقل دارای هاشوری جدا خواهد بود.

Mtext

جهت نوشتن متن های مورد نظر که می توانند بیش از یک سطر باشند از این دستور استفاده می نماییم. برای استفاده از این دستور جهت نوشتن متن آن را انتخاب سپس توسط صاوس پنجرهای را روی صفحه باز می نصاییم، در این حالت پنجره Mtext که در قسمت اندازه گذاری، متن اندازه را توسط آن تغییر می دادیم باز می شود. در این پنجره می توان به تر تیب اعمال زیر را انجام داد: Style سیک متن نویسی مورد نظررا در این قسمت انتخاب می نمایی. Font نوع قلمرا در این قسمت انتخاب می نماییم. Style نوع قلمرا در این قسمت انتخاب می نماییم. B: با اتخاب این گزینهمتن بصورت توپر نوشته می شود. این گزینه در بعضی از فونتها فعال می باشد. J: با اتخاب این گزینهمتن بصورت توپر نوشته می شود. این گزینه در بعضی از فونتها فعال می باشد. J: با اتخاب این گزینهمتن بصورت توپر نوشته می شود. این گزینه در بعضی از فونتها فعال می باشد. J: با اتخاب این گزینهمتن بصورت توپر نوشته می شود. این گزینه در بعضی از فونتها فعال می باشد. J: با اتخاب این گزینه متورت مورب نوشته می شود. این گزینه در بعضی از فونتها فعال می باشد. J: با اتخاب این گزینه متورت مورب نوشته می شود. این گزینه در بعضی از فونتها فعال می باشد. J: با تخاب این گزینه متورد مورب نوشته می شود. این گزینه در بعضی از فونتها فعال می باشد. J: با تخاب این گزینه می زیر مین تایپ شده تر سیم می گردد.

• برای دسترسی به این قسمت بر روی دکمه Display menu options کلیک مینماییم

Learn about MTEXT			
		- Degrees	%%d
 Show Toolbar 		Plus/Minus	%%р
 Show Options 		Diameter	%%c
Show Ruler		Almost Equal	\U+2248
Opaque Background		Angle	\U+2220
Incert Field	CMLE	Boundary Line	\U+E100
Insert Field	Cuitr	Center Line	\U+2104
Symbol		Delta	\U+0394
Import Text		Electrical Phase	\U+0278
Indents and Tabs		Flow Line	\U+E101
Rullots and Lists		Identity	\U+2261
Duilets and Lists		, Initial Length	\U+E200
Background Mask		Monument Line	\U+E102
Justification		Not Equal	\U+2260
Find and Replace	Ctrl+R	Ohm	\U+2126
Salact All	Challera	Omega	\U+03A9
	CUIŦA	Property Line	\U+214A
Change Case		Subscript 2	\U+2082
AutoCAPS		Squared	\U+00B2
Remove Formatting	Ctrl+Space	Cubed	\U+00B3
Combine Paragraphs			Ctrl+Shift+Space
Character Set		Other	

Command: mtext

Current text style: "Standard" Text height: 2.5

Specify first corner:

Specify opposite corner or [Height/Justify/Line spacing/Rotation/Style/Width]:

- li			1				-			1				-			1				-												-			1			_		1	1	-	-						-			1							-									
	1	ſe	ĸt	Fo	n	m	at	tir	ng																																																												
			1	Sta	an	nda	an	d			•		]	Ť	Ar	ia										Ŧ	] .	8		0	.2	00	0	•	•	ł	3	j	Γ	7	4	]	U		0	)	ĸ	C	ſ	M	<u>b</u>	a			ByL	.ay	er		•			•	(	OK	:		•		
_		ļ	•	•		ļÅ	ľ	•			9								=	1		Þ	ŧ	-		1	≣	•	•		ļΞ	-	•		Ę	8		2	A	Ą	a		0	Ð	•		0	/	0.0	00	0		*		a-l	ь1	.00	000	)		*		0	1	.00	00			
																																																					ł											ł					_
	L	])	,	1		ı	I	I	1	1	I			ı	ı	I	ı	1	1	1						ı	I	ı	Ι	I	ı	1	I	1	1		1		1		I	1	1			I		ı	1			ı	Ι	ı	ı	ı		1	ı	Ι	ı	ı	ı	Ι		ı	1	](	>
Ţ			Ja	lh	a	d	[	2	ar	۱e	s	h	g	al	ni	E	E	m	1	29	In	a	t																																														
-			F	Ŧ						ł				-			+			F				F	T			F	Ŧ			Ŧ	-			Ŧ		∆ ⊽		F		+	-			Ŧ	+				F	Ŧ	Ŧ	Ŧ	Ŧ	-					F	F	Ŧ	Ŧ	+	+		_	_